

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

DUS/07/392/JM/08

Warszawa, dnia *29* sierpnia 2008 r.

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. *01.08.* zai.....
nr. *6322* podpis *Merut*

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. *29.08.08.*

nr. *5101* podpis *Borusewicz*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku

W związku z wystąpieniem Pana Marszałka z dnia 31 lipca 2008 r., znak: BM-I-0702-51-MM/08, dotyczącym tekstu oświadczenia złożonego przez senatora Kazimierza Kleina podczas 16 posiedzenia Senatu RP w sprawie zmiany sposobu waloryzacji rent i emerytur, pragnę uprzejmie poinformować, co następuje.

Waloryzacja świadczeń emerytalno – rentowych stanowi bardzo ważny element konstrukcyjny systemu ubezpieczeń społecznych. Zasady indeksacji określają zakres ochrony realnej wartości emerytur i rent oraz decydują o udziale populacji osób już nie aktywnych zawodowo we wzroście gospodarczym i wzroście poziomu życia całego społeczeństwa.

Obecnie obowiązujące zasady waloryzacji, określone w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 39, poz. 353 z późn. zm.), są wynikiem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 7 września 2007 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 191, poz. 1368).

Wskaźnik waloryzacji przeprowadzonej corocznie od 1 marca, wynosi nie mniej niż średnioroczny wskaźnik towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym, zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Do obliczenia wskaźnika waloryzacji służy średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla

gospodarstw domowych emerytów i rencistów w poprzednim roku kalendarzowym, jeżeli jest on wyższy.

Uwzględnienie inflacji oraz 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia jest obligatoryjne. Ewentualne dalsze zwiększenie wskaźnika waloryzacji jest natomiast negocjowane na forum Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych. Jeśli negocjacje powiodą się, to wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze komunikatu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Jeżeli nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, wskaźnik waloryzacji określa Rada Ministrów w terminie 2 dni od zakończenia negocjacji, biorąc pod uwagę wskaźniki cen towarów i usług oraz wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

Wskaźniki waloryzacji emerytur i rent w marcu 2008 r. zostały ustalone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie wskaźników waloryzacji emerytur i rent w 2008 r. (dz. U. Nr 28, poz. 163), które zostało wydane na podstawie art. 89 ust 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Od 1 marca br. świadczenia podwyższono wskaźnikami, które wynoszą:

- 1) 106,5 % dla emerytur i rent przyznanych przed dniem 1 marca 2007 r.,
- 2) 104,2 % dla emerytur i rent przyznanych lub przeliczonych w myśl art. 110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w okresie od dnia 1 marca 2007 r. do dnia 29 lutego 2008 r.

Należy podkreślić, że świadczenia waloryzuje się ze względu na wzrost kosztów utrzymania w poprzednim roku kalendarzowym. Tak więc średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz realny wzrost płac w 2008 r. będą podstawą do ustalenia wskaźnika najbliższej waloryzacji w marcu 2009 r.

Uważam, że w zakresie waloryzacji świadczeń nastąpiły pozytywne zmiany, uwzględniające interesy osób pobierających świadczenia emerytalno – rentowe. Przede wszystkim dlatego, że przywrócono coroczną podwyżkę. Ponadto metoda ustalania wskaźnika waloryzacji świadczeń powoduje, że służy ona nie tylko zachowaniu ich siły nabywczej w relacji do kosztów utrzymania (waloryzacja cenowa), ale również zapewnia ich realny wzrost powyżej inflacji i tym samym umożliwia emerytom i rencistom udział we wzroście gospodarczym (uwzględnienie w formule waloryzacji realnego wzrostu wynagrodzeń) na miarę możliwości budżetu państwa i funduszu ubezpieczeń społecznych.

Emerytom i rencistom zagwarantowano, że ich świadczenia są podwyższane w taki sposób, aby nie traciły swej siły nabywczej w relacji do kosztów utrzymania, a w miarę możliwości finansowych budżetu państwa i Funduszu Ubezpieczeń społecznych – realnie wzrastały.

Nie ulega wątpliwości, że należy podejmować działania, które służą realizacji konstytucyjnych praw socjalnych, ale należy przy tym uwzględniać sytuację gospodarczą i konieczność zapewnienia warunków rozwoju gospodarczego. Równowaga finansów publicznych stanowi wartość chronioną konstytucyjnie, dlatego podejmowanie decyzji powodujących wzrost wydatków wymaga dużej rozwagi i poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo systemu emerytalnego.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, negocjacje dotyczące zwiększenia wskaźnika waloryzacji przeprowadza się dopiero po ogłoszeniu przez Prezesa GUS (do końca stycznia) średniorocznych wskaźników cen i (do 7 roboczego dnia lutego) realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno – Gospodarczych ma więc jedynie 5 dni na uzyskanie konsensusu w tej sprawie.

W opinii partnerów społecznych jest to zbyt krótki czas na osiągnięcie porozumienia w kwestii wysokości wskaźnika waloryzacji, dlatego Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno – Gospodarczych ustaliła, że strona rządowa przygotowuje projekt ustawy, która określi nowy termin uzgadniania wzrostu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w części uzależnionej od realnego wzrostu płac.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przygotowało projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który stanowi realizację uchwały nr 32 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno – Gospodarczych z dnia 2 czerwca 2008 r. w sprawie trybu negocjacji wysokości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent. Zgodnie z przyjętymi ustaleniami proponuje się w nim, aby negocjacje rozpoczynały się już w maju każdego roku, po przedstawieniu przez stronę rządową partnerom społecznym informacji o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkość wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na następny rok. Jeżeli w ciągu 14 dni nie nastąpi uzgodnienie stanowiska, to Rada Ministrów do końca czerwca wydaje rozporządzenie określające wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji.

W projekcie ustawy proponuje się też, aby według nowych zasad negocjowany był już wskaźnik najbliższej waloryzacji, która będzie przeprowadzona w marcu 2009 r. Negocjacje dotyczące jego zwiększenia, rozpoczęłyby się w terminie 14 dni od dnia wejścia

w życie projektowanej ustawy, a więc jeszcze przed uchwaleniem budżetu Państwa na 2009 r. i trwałyby maksymalnie 14 dni. Jeżeli w tym czasie nie nastąpi uzgodnienie stanowiska, to Rada Ministrów w terminie kolejnych 14 dni wyda rozporządzenie określające wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji.

Uważam, że proponowane zmiany umożliwią przedyskutowanie z partnerami społecznymi kwestii w jakim stopniu – biorąc pod uwagę prognozowane na następny rok wielkości makroekonomiczne – waloryzacja powinna zapewnić wzrost powyżej inflacji i tym samym umożliwić emerytom i rencistom udział we wzroście gospodarczym (uwzględnienie w formule waloryzacji realnego wzrostu wynagrodzeń). Tym samym stworzone będą lepsze warunki na osiągnięcie w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno – Gospodarczych porozumienia co do wielkości wskaźnika waloryzacji adekwatnej do aktualnej sytuacji społeczno – gospodarczej. Nowe terminy negocjacji pozwolą też na zabezpieczenie odpowiednich środków na podwyżkę świadczeń w ustawie budżetowej na następny rok.

I pawzaaleee

z up. **MINISTER**
Agnieszka Chylińska-Domińczak
PODSEKRETARZ STANU